

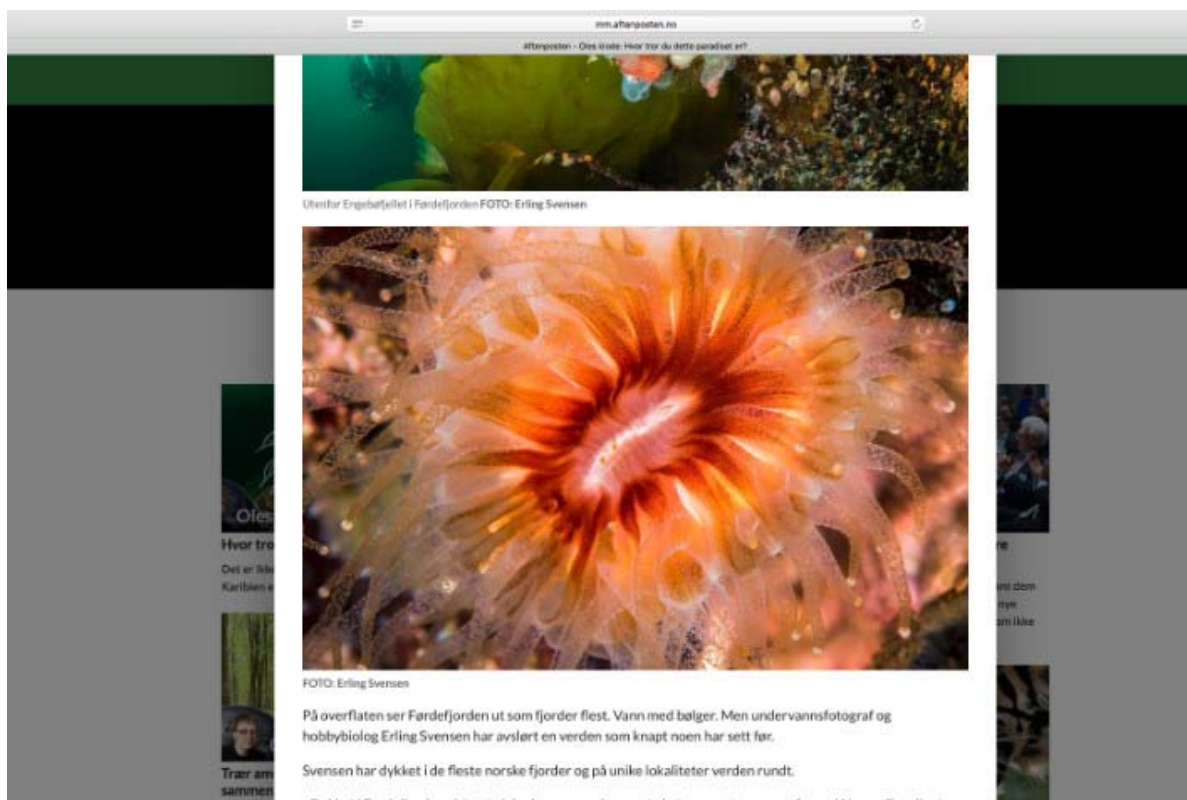
Jens Skei har bred innsikt i problematikken rundt deponering av gruveavfall etter å ha jobbet med dette fagfeltet i mange år. Nå opplever han at journalister publiserer fullstendig feilaktig informasjon og er bekymret for hvordan dette vil bli misbrukt av de som er motstandere av deponiet i Førdefjorden. Foto: Privat

2 forskjellige verdener

Aftenpostens bilder fra Førdefjorden er kun egnet til å villedde lesere som ikke har forutsetninger for å gjøre egne vurderinger.

• 30.05.2016 Halfdan Carstens Bergindustri

– Vi kjenner alle til det store biologiske mangfoldet i de øverste vannmassene, og fotografen har gjort en flott jobb. Problemet er at han neppe har vært dypere enn 25-30 meter, og at bildene derfor ikke har noen verdens ting med livet på bunnen av fjorden å gjøre, 300 meter under overflaten.

Fra Ole Mathismoens sin blogg: «Oles klode». Bildene han viser er ikke representative for livet på bunnen der sjødeponiet skal ligge. Men han gjør inntrykk av det motsatte. På denne måten kompromitterer han også fotografen (Erling Svensen).

Jens Skei, daglig leder i **Skei Mining Consultant** og en lang karriere som marin geokjemiker i NIVA å vise til, er opprørt. Han viser til oppslaget i **Aftenposten 29. mai** der avisen sprer direkte gal informasjon om sjødeponiet og de angivelige konsekvensene det vil ha for det marine livet i Førdefjorden (geo365.no; «**Helt galt om sjødeponi**»).

– Nordic Mining skal deponere overskuddsmasser fra den planlagte gruen i Engbøfjellet på dyp mellom 200 og 300 meter, og så dypt har ikke fotografen kunnet dykke. Det har imidlertid blitt tatt videoer langs den dype fjordbunnen der massene skal lagres, og de viser et helt annet dyreliv enn det Aftenposten prøver å lure leserne til å tro, sier Skei.

– Det er rett og slett absurd å vise bilder fra de øverste meterne innved land og ta de til inntekt for en helt annen habitat langt nede i fjorddypet, påpeker eksperten.

Han legger til at hvis det var slik at utslippet vil ødelegge habitatet for de organismene som er avbildet i Aftenposten, ville neppe noen gå inn for sjødeponi.

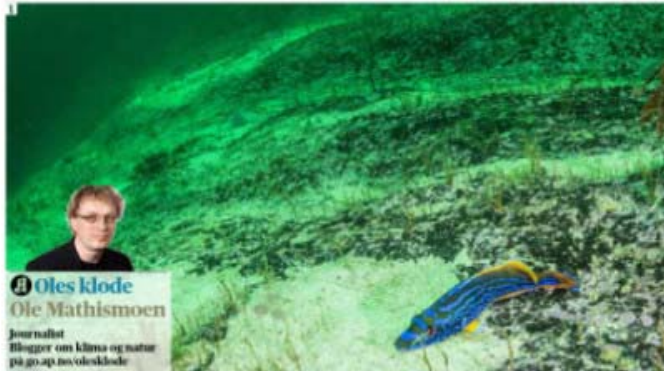
Fjordbunnen på 300 meters dyp er langt fra så fargerik som Ole Mathismoen i Aftenposten prøver å lure leserne til å tro. Dette bildet er fra en video der deponiet vil bli lagt.

Foto: Nordic Rutile AS via Vimeo

Bekymringene om at finpartikler skal spre seg til de grunneste vannmassene deler han ikke.

– Modellene som er benyttet for spredning av partikler i vannmassene baserer seg på kjente fysiske naturlover, og de viser at de øverste 100 meterne i det hele tatt ikke vil bli negativt påvirket.

– Vi snakker med andre ord om to vidt forskjellige verdener, men Aftenposten har dessverre gitt inntrykk av at vi har et like fargerikt biologisk mangfold i dypet som i de grunne bunnområdene, sier Jens Skei.

- 1 Skjold (havet)
- 2 Sjøerkrall
- 3 Eremitkreps (Pagurus pridaoui)
- 4 Langgigget kråkebolle
- 5 Søsten blir farfa sønneliken på tryggespillene
- 6 Fjerstjerne
- 7 Sjørose (Stoberal)
- 8 Hødupette
- 9 Spøtjer
- 10 Sønnelik

Fotograf: ERLING SVENSEN

Hvor er dette paradiset?

Dette er havbunnen og fjellkråningene under vann på nordsiden av Fergesjøfjeldet i Førdefjorden, i Sogn og Fjordane. La deg blinde av skjønnheten, for snart er alt borte.

Det er akkurat her vår regjering har tillatt dumping av fiskegrus, kjønnkaker og tangmetaller. Fire bilhøner tons i året - en tonn hvert minutt, 24 timer i døgnet i kanskje 50 år. Blikkaputene kan ikke beskytte seg med blekk, kamskjellet kan ikke hoppe unna, sjøanemonene på 40-50 cm kan ikke løkke seg inne og spofjæren vil bli ute av stand til å dykke ned i muddret.

På overflaten er Førdefjorden som fjorder flest. Vann med bølger. Men undervannsfotograf og hobbybiolog Erling Svensen har avslørt en verden vi ikke har sett før. Han har dykket i norske fjorder og i de mest unike farvann ellers.

«Dette dykket åpenbarte meg av den mest ekstreme naturen vi har. Dyrelivet er spektakulært, det er på overste hylle av hva vi har i Norge, helt i verdensklasse. Unikt!»

I år har Anne-Lise Thingnes Førsund og den lokale Vevring og Førdefjorden Miljøgruppe kjøpet mot gruveplanene.

«Det handler ikke bare om Førdefjorden. Når Norge i 2061 kan ta en fisk og ren fjord - en svært viktig gyteplass for kysttorsk, og gjeden burt som en slags subsidierte til et gruvefiskeag - kan det samme ske med andre fjorder, sier hun.

Norge er nå det eneste landet i Europa som driver med sjødeponi fra gruveindustri. Av verdens 12 gjenværende sjødeponier er seks i Norge. De andre seks er fordelt på fire andre land. Ingen andre land har vedtatt nye sjødeponier. Norge har vedtatt to nye.

«Noc har gått helt galt her i landet. Det er et kolossalt sprik mellom Norges profilering som et naturland med ren, frisk mat og det som nå holder på å skje i Førdefjorden. I resten av verden jobber det titusener med å holde matlåret rent, mens vi skal dumpet ekstremt mengder grus og metall i havet. Dette skjer samtidig som det aldri brukes millioner av kroner på å reparere på gamle miljøsynder i fjorder og havnesområder, sier Anne-Lise Thingnes Førsund.

Nå er frykten stor for at steinpudderet, som er sammensatt av partikler fra 0,4 millimeter og nedover til nanostørrelse, skal spres med havstrømmene og tas opp i næringskjedene langt ut over indre fjordene på dumpingsstedet.

Derfor har nå Helseforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet satt med foten. Av samme grunn har Verke og NHO reist seg sagt nei. Og Sjømat Norge, Fiskarlaget og samtlige natur- og miljøorganisasjoner - ja, over 10 internasjonale miljøorganisasjoner har engasjert seg.

Miljødirektoratet sa først nei, av miljølaglige årsaker, men sa deretter ja, da regjeringen ha dem vurdere prosjektet ut fra mer generell samfunnsynne.

Så kan man lure, både lokalbefolkning, naturvernere og politikkere: Hva skjer med Førdefjorden etter at alle fjordbunten har sett Erling Svensens bilder?

Aftenposten oppslag om det biologiske mangfoldet i Førdefjorden var på 2 hele sider. Men påstanden om at de var relevante for det planlagte sjødeponiet er fullstendig gal.

Bildene under er fra T1.

